

Транспорт у січні-серпні 2018 року

У серпні 2018р. скорочення транзиту природного газу територією України (після закінчення планового ремонту трубопроводу «Північний потік» у липні) та зниження відправлення вантажів залізничним транспортом внаслідок збереження логістичних проблем негативно вплинули на показник роботи вантажного транспорту. Як наслідок, у серпні (р/р) **обсяг вантажообороту** знизився на **6,4%** («плюс» 4,1% у липні 2018р. та «плюс» 7,2% у серпні 2017р.).

Зростання **пасажиорообороту** на 3,6% («плюс» 2,6% у липні 2018р. та «плюс» 5,7% у серпні 2017р.) відбулось за рахунок активного розвитку авіаційного транспорту, тоді як по всіх інших видах пасажирського транспорту відбулось зменшення показників.

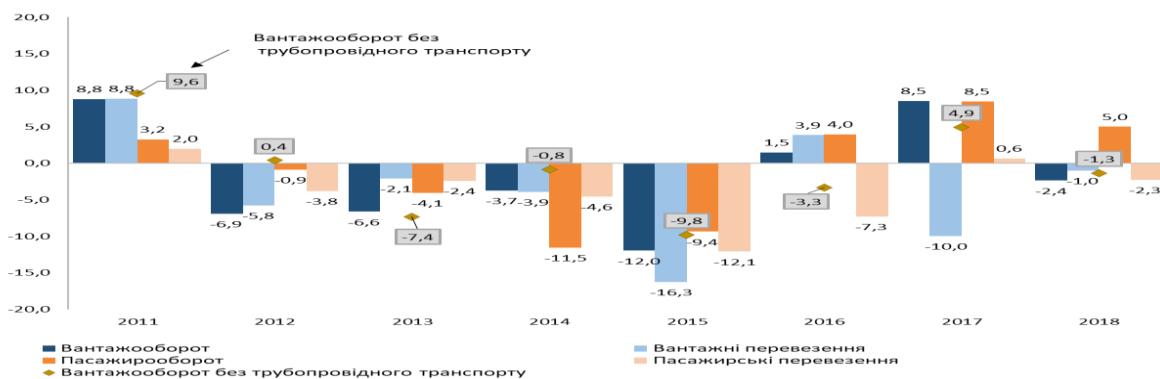
У січні-серпні 2018р. (п/п) обсяг **вантажообороту** поглибив падіння до **2,4%** («мінус» 1,7% у січні-липні 2018р. та «плюс» 8,5% у січні-серпні 2017р.), в той час як **пасажиорооборот** - уповільнив зростання до **5%** («плюс» 5,2% у січні-липні 2018р. та «плюс» 8,5% у січні-серпні 2017р.).

Як результат, у січні-серпні 2018р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, обсяги випуску **ВЕД «Транспорт»** зросли на 1,5 [±0,1]% («плюс» 1,7% у січні-липні 2018р. та «плюс» 4,6% у січні-серпні 2017р.).

До кінця 2018р. очікується, що показники діяльності **ВЕД «Транспорт»** будуть поступово покращуватися на тлі попиту з боку підприємств реального сектору економіки (в першу чергу, с/г виробництва та добувної промисловості) в умовах підвищення їх економічної активності, а також подальшого підвищення платоспроможного попиту населення.

«у січні-серпні 2018р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, у ВЕД «Транспорт» зростання обсягів випуску становило 1,5 [±0,1]»

Рис. 1. Вантажооборот/перевезення вантажів та пасажирооборот/перевезення пасажирів у січні-серпні 2011-2018рр., % п/п

«у січні-серпні 2018р. (п/п) пасажирооборот зріс на 5%, вантажооборот знизився на 2,4%, без урахування трубопровідного транспорту - «мінус» 1,3%»

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п, р/р

	січень-серпень 2017р.	липень 2018р.	серпень 2018р.	січень-серпень 2018р.
Випуск ВЕД «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність»	4,6	x	x	1,5
Вантажооборот	8,5	4,1	-6,4	-2,4
Перевезення вантажів	-10,0	3,0	-1,3	-1,0
Пасажиорооборот	8,5	2,6	3,6	5,0
Перевезення пасажирів	0,4	-3,5	-4,8	-2,3

Джерело. Держстат. Розрахунки МЕРТ.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у серпні (р/р) були: у вантажному транспорті:

- **трубопровідному транспорті** – вантажооборот скоротився на 15,7% («плюс» 12,7% у липні 2018р. та «плюс» 25,4% у серпні 2017р. (р/р)) внаслідок зменшення перекачки і транзиту природного газу та нафти в умовах закінчення планового ремонту трубопроводу «Північний потік» у липні на тлі високої статистичної бази порівняння серпня 2017р.;

Довідково: За даними філії «Оператор ГТС України» у серпні (р/р) транзит природного газу через Україну зменшився на 17% до 7,3 млрд. куб. м. В результаті у січні-серпні 2018р. (п/п) падіння обсягів транзиту газу прискорилося до 6% (порівняно з 4,7% у січні-липні 2018р.).

- **залізничному** – зменшення на 2,4% («мінус» 0,5% у липні 2018р. та «мінус» 1,1% у серпні 2017р. (р/р)) через збереження логістичних проблем та подальший негативний вплив стримуючих чинників, сформованих у попередніх звітних періодах, зокрема дефіцит вагонів «Укрзалізниці» (із-за їх значного зносу), що ускладнювало перевезення сировини до промислових споживачів. Крім того, зниження перевезень зернових та продуктів перемолу було пов'язано з меншими обсягами врожаю ранніх зернових («мінус» 8,1% станом на 01.09.2018) через нижчу їх врожайність.

Довідково. У серпні 2018р. (р/р) на залізничному транспорті найбільший негативний вплив на зменшення відправлення вантажів мали такі види вантажів, як будівельні матеріали – на

«логістичні проблеми та дефіцит вагонів продовжують негативно впливати на показники залізничного

17,9% (внесок «мінус» 3 в.п.), зерно і продукти перемолю – на 14,7% (внесок «мінус» 2,1 в.п.), нафта і нафтопродукти – на 33,3% (внесок «мінус» 0,4 в.п.), кокс – на 25% (внесок «мінус» 0,4 в.п.).

З початку 2018р. за даними «Укрзалізниці» загальний робочий парк вагонів-зерновозів зріс із понад 15 тис. до понад 19 тис., що пов'язане із придбанням зерновозів учасниками ринку: робочий парк приватних власників із 4,6 тис. збільшився майже до 10 тис. Укрзалізниця з початку 2018р. для забезпечення перевезень відремонтувала власні 2,4 тис. зерновози. За оцінками менеджменту «Укрзалізниці», загальної кількості зерновозів достатньо для перевезення зернових вантажів і зараз є потреба у вдосконаленні логістики та оптимізації надлишкової інфраструктури, оскільки у структурі перевезень залізничним транспортом зерно і продукти перемолю займають 14,4%.

• **автомобільному** – зростання на 2,6% («плюс» 3,2% у липні 2018р. та «плюс» 6,7% у серпні 2017р. (р/р)) за рахунок попиту з боку окремих підприємств реального сектору економіки (у серпні 2018р. (р/р) оборот роздрібною торгівлі зріс на 7,5%);

Табл. 2. Вантажний транспорт, % р/р

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	серпень 17	структура, % (серп.17)	серпень 18	внесок, в.п.	серпень 17	структура, % (серп.17)	серпень 18	внесок, в.п.
ВСЬОГО	7,2	100,0	-6,4	-	-1,8	100,0	-1,3	-
Залізничний	-1,1	53,1	-2,4	-1,3	-5,5	53,5	-5,3	-2,8
Автомобільний	6,7	12,0	2,6	0,3	-3,5	28,3	13,0	3,7
Річковий	-16,7	0,5	22,5	0,1	-17,7	0,8	16,6	0,1
Морський	-21,5	0,8	-36,3	-0,3	-40,0	0,4	-11,6	-0,05
Авіаційний	62,5	0,1	8,4	0,01	32,8	0,01	5,0	0,001
Трубопровідний	25,4	33,6	-15,7	-5,3	19,2	17,1	-13,4	-2,3

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

у пасажирському транспорті:

• **авіаційний** – пасажирооборот зріс на 22,4% («плюс» 15,4% у липні 2018р. та 24,9% у серпні 2017р. (р/р)) за рахунок нарощування пропозиції рейсів, що дозволило збільшити перевезення пасажирів на 10,1%, у т.ч. у міжнародному сполученні - на 10,0%;

Довідково. За даними міжнародного аеропорту «Бориспіль» у серпні 2018 р. (р/р) було обслуговано на 16,4% більше пасажирів (1,33 млн. пасажирів, з яких – 1,23 млн скористалися міжнародними рейсами («плюс» 16,5%), 1,83 млн. – внутрішніми («плюс» 15%)); кількість рейсів зросла на 8,8% (у т.ч. міжнародні – на 8,9%, внутрішні – на 7,6%).

За даними міжнародного аеропорту «Київ» ім. Сікорського у серпні 2018р. (р/р) було обслуговано пасажирів у 1,55р. більше, кількість рейсів зросла на 33,2% відповідно. Найбільш популярними міжнародними напрямками в серпні 2018р. були Шарм-ель-Шейх (Єгипет), Варшава (Польща), Мінськ (Білорусь), Анталія (Туреччина), Анкара (Туреччина), Тіват (Чорногорія), Батумі (Грузія); внутрішніми - Одеса, Запоріжжя, Львів.

• **залізничний** – зменшення пасажирообороту на 1,5% («мінус» 1,4% у липні 2018р. та «мінус» 4,4% у серпні 2017р. (р/р)) на тлі підвищення вартості транспортних послуг залізничного пасажирського транспорту (у серпні 2018р. (р/р) ІСЦ на транспортні послуги залізничного пасажирського транспорту зріс на 8,7%) та окремі недоліки залізничної мережі;

• **автомобільний** – зменшення на 3,9% («мінус» 2,2% у липні 2018р. та «плюс» 5,0% у серпні 2017р. (р/р)) в умовах високої витратності автомобільних перевезень та значного зносу рухомого складу (у серпні 2018р. (р/р) ІСЦ транспортних послуг автотранспортного пасажирського транспорту підвищився на 24,8%, ціни на палива та мастила – на 19,7%).

Табл. 3. Пасажирський транспорт, % р/р

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	серпень 17	структура, % (серп.17)	серпень 18	внесок, в.п.	серпень 17	структура, % (серп.17)	серпень 18	внесок, в.п.
ВСЬОГО	5,7	100,1	3,6	-	-1,2	100,0	-4,8	-
Залізничний	-4,4	26,1	-1,5	-0,4	-6,4	3,9	-6,6	-0,3
Автомобільний	5,0	35,2	-3,9	-1,4	-1,1	44,6	-5,5	-2,5
Водний	11,2	0,06	-6,5	-0,004	35,7	0,03	22,8	0,007
Авіаційний	24,9	25,4	22,4	5,7	21,1	0,3	10,1	0,03
Міський	-0,9	13,3	-2,6	-0,3	12,4	51,2	-4,1	-2,1

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Примітка. Починаючи з січня 2017р. ПАТ «Укрзалізниця» змінено методологію обліку перевезень пасажирів залізничним транспортом у приміському сполученні, які користуються пільгами на безкоштовний проїзд.

Очікування. За підсумком 2018р. очікується поступове покращення результатів діяльності ВЕД «Транспорт» на тлі збереження стабільного попиту з боку підприємств реального сектору економіки в умовах їх високої інвестиційної активності та розширення виробничої активності (зокрема, с/г виробництва та добувної промисловості), а також зростання платоспроможного попиту населення. Додатково на покращення діяльності ВЕД «Транспорт» матиме вплив розширення діяльності регіональних аеропортів, що забезпечуватиме зростання пасажирообороту авіаційного транспорту на високому рівні.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, погіршення зовнішньої кон'юнктури на основні експортні товари та падіння обсягів транзиту природного газу.

транспорт»

«у серпні 2018р. (р/р) найбільше падіння відбулося у трубопровідному транспорті, внесок якого до загального вантажообороту становив «мінус» 5,3 в.п.»

«у серпні 2018р. (р/р) найбільше зростання відбулося у авіаційному транспорті, внесок якого до загального пасажирообороту становив «плюс» 5,7 в.п.»

«до кінця року очікується на поступове покращення результатів діяльності ВЕД «Транспорт», в першу чергу, за рахунок попиту з боку виробничої сфери»